

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

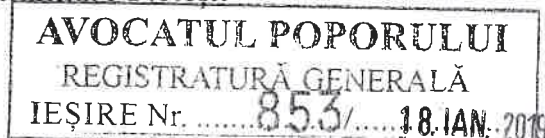
Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

Domnului Dan Ion Dinu,

Director General al Administrației Serviciilor Sociale Comunitare Ploiești

Municipiul Ploiești, Piața Eroilor, nr. 1A, județul Prahova

RECOMANDARE

Nr. **5**.....din18. IAN. 2019**2019**

Prin petiția înregistrată la Biroul teritorial Ploiești al instituției Avocatul Poporului sub nr. 363 din 04.09.2018, domnul _____, domiciliat în municipiul _____, str. _____ nr. _____, bloc _____ ap. _____ județul Prahova ne-a sesizat în privința posibilei încălcări a prevederilor art. 49 și art. 52 din Constituția României, privind protecția copiilor și a tinerilor, respectiv dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică.

În acest sens petentul a sesizat faptul că este tatăl a doi minori (cu vârste de 12 ani, respectiv 5 ani), iar în urma procesului de divorț domiciliul copiilor a fost stabilit la mamă, tatăl având dreptul de a avea legături personale cu minorii, conform unui program de vizită stabilit prin hotărâre judecătorească.

Potentul a reclamat mai multe aspecte referitoare la modul în care specialiștii Administrației Serviciilor Sociale Comunitare Ploiești și ai Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Prahova au acționat pentru soluționarea aspectelor sesizate prin mai multe petiții depuse la aceste instituții, cu privire la: *nerespectarea de către mamă a programului de vizită stabilit de instanță pentru cei doi copii rezultați din căsătorie, aspect care în opinia petentului contribuie la alienarea parentală a acestora și abuzuri emoționale din partea mamei la care copiii ar fi supuși* (mama având o atitudine defăimătoare la adresa tatălui

minorilor). Totodată, *petentul a susținut că cei doi frați nu locuiesc împreună*, respectiv cel mic ar locui la bunica maternă, ceea ce, în opinia petentului, contravine interesului superior al copilului, acesta fiind astfel separat de fratele mai mare.

Domnul [REDACTAT] a precizat că *anchetele sociale au fost realizate formal de către funcționarii A.S.S.C. Ploiești*, nefiind efectuate în mod profesionist, iar verificările efectuate cu această ocazie au fost superficiale. În consecință și rezultatul acestor anchete este, în opinia sa, unul neconform cu realitatea.

Referitor la monitorizarea relațiilor dintre tată și cei doi copii petentul și-a exprimat nemulțumirea față de modul în care A.S.S.C. Ploiești și-a îndeplinit atribuțiile legale cu privire la acest caz.

Domnul [REDACTAT] a susținut că *monitorizarea relațiilor dintre tată și minori nu s-a realizat prin toate mijloacele prevăzute de art. 18 alin. (5) și (6) din Legea nr. 272/2004*, nu s-a avut în vedere interesul superior al celor doi copii și din acest motiv nu au fost identificate elementele de alienare parentală și abuzurile emoționale exercitate asupra minorilor de către mamă.

În vederea clarificării aspectelor sesizate au fost efectuate demersuri scrise la Administrația Serviciilor Sociale Comunitare Ploiești – Serviciul Protecția Copilului și Familiei și la Direcția Generală de Asistență Socială Prahova.

1) *Cu privire la activitățile realizate cu privire la acest caz de către D.G.A.S.P.C. Prahova, din informațiile și documentele puse la dispoziție reținem următoarele:*

Referitor la acordarea serviciilor de consiliere psihologică - Centrul de Servicii Sociale Sf. Andrei din cadrul D.G.A.S.P.C. Prahova, pe baza declarațiilor prin care părinții minorilor și-au exprimat acordul de a participa la un program de consiliere psihologică, **în data de 26.02.2018 a demarat procedura de includere în programul de consiliere psihologică** în conformitate cu prevederile Ordinului nr. 289/2006 *pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind centrul de consiliere și sprijin pentru părinți și copii și a ghidului metodologic de implementare a acestor standarde.*

În acest sens **s-au făcut demersuri pentru programarea întâlnirilor cu mama și copiii**, dar aceasta nu s-a prezentat, invocând diferite motive și a fost efectuată **ancheta socială la domiciliul tatălui** (solicitantul serviciilor de consiliere, conform Ordinului nr. 289/2006).

În data de 26.02.2018 a fost întocmită **fișa de evaluare inițială** nr. 648/26.02.2018, la solicitarea domnului [REDACTAT] pentru îmbunătățirea relațiilor dintre acesta și cei doi minori rezultați din căsătoria cu [REDACTAT].

Evaluarea psihologică a familiei și a copiilor s-a realizat pe parcursul a cinci sedințe, respectiv în datele de 21.03.2018, 27.03.2018, 28.03.2018, 30.03.2018 și 03.04.2018, la sediul Centrului de Servicii Sociale „Sf. Andrei” Ploiești – Serviciul de Consiliere și Sprijin pentru Copil și Familie. Au fost întocmite: fișele de evaluare psihologică a celor doi copii și fișa de evaluare psihologică a familiei. De asemenea, pentru întâlnirile care au avut loc cu domnul [REDACTAT] (27.03.2017), cu doamna [REDACTAT] (28.03.2018) și cu ambii părinți în data de 02.07.2018, au fost întocmite minute semnate de către participanții la întâlnirile respective.

În data de 13.04.2018, C.S.C. Echilibru Ploiești a realizat Raportul de evaluare detaliată privind situația minorilor (nr. 1246/13.04.2018), **prin care s-a propus includerea minorilor într-un program de consiliere psihologică**, în conformitate cu prevederile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, actualizată și modificată și Ordinul nr. 289/2006 pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind centrul de consiliere și sprijin pentru părinți și copii și a ghidului metodologic de implementare a acestor standarde.

În scopul îndeplinirii obiectivelor prevăzute în **planul personalizat de consiliere nr. 1267/16.04.2018** ambii părinți au semnat **contractul cu familia nr. 1329/19.04.2018**, document ce are drept scop îndeplinirea obiectivelor prevăzute în Planul Personalizat de Consiliere nr. 1267/16.04.2018 și care conține, printre altele, și obligații ale părinților cu privire la participarea acestora și asigurarea participării copiilor la ședințele de consiliere psihologică.

Cu toate acestea, **planul de servicii nu a putut fi implementat întrucât la ședințele de consiliere psihologică** oferite de C.S.C. Echilibru din cadrul D.G.A.S.P.C. Prahova **nu au participat toate persoanele implicate**, astfel cum rezultă din adresa nr. 2979/20.09.2018 prin care C.S.C. “Echilibru” a informat A.S.S.C. Ploiești cu privire la stadiul implementării planului de servicii întocmit pentru acest caz.

Din conținutul adresei mai sus menționate rezultă că prin cererea înregistrată la C.S.C. „Echilibru” sub nr. 2072/05.07.2018, **doamna [REDACTAT] și-a exprimat refuzul** cu privire la participarea la ședințele de consiliere parentală, iar prin declarația înregistrată sub nr.

1954/26.06.2018 **minorul** [REDACTED] **și-a exprimat dorința de a nu mai participa** la ședințele de consiliere psihologică.

Totodată, în adresă se precizează că domnul [REDACTED] și [REDACTED] au primit recomandarea de includere a **tuturor** membrilor familiei (părinți și cei doi copii), într-un program de consiliere psihologică, acordându-se termen până la data de 10.09.2018, în vederea identificării unor soluții în acest sens.

Urmare acestor recomandări domnul [REDACTED] a depus o sesizare înregistrată la C.S.C. „Echilibru” sub nr. 2474/20.08.2018 din care reiese că nu a luat nicio măsură în acest sens, iar doamna [REDACTED] nu a dat curs recomandărilor.

Referitor la situația locativă a minorilor, reprezentanții D.G.A.S.P.C. Prahova au realizat, la solicitarea petentului, **o anchetă socială la domiciliul acestuia, în data de 05.04.2018, conform Ordinului nr. 289/2006** pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind centrul de consiliere și sprijin pentru părinți și copii și a ghidului metodologic de implementare a acestor standard.

În urma sesizărilor petentului și la solicitarea poliției înregistrată la D.G.A.S.P.C. Prahova sub nr. IA/5111/16.02.2018, **în data de 21.02.2018 o echipă formată din asistent social și psiholog din cadrul D.G.A.S.P.C. Prahova s-au deplasat la domiciliul mamei copiilor și la adresa unde locuiește bunica maternă a minorilor**, constatând că minorii se aflau la momentul respectiv la bunica maternă. Bunica maternă a declarat scris că se ocupă de minori cât timp mama acestora și actualul său soț se află la serviciu.

Prin adresa nr. 2298/30.07.2018, emisă de D.G.A.S.P.C. Prahova – C.S.C. „Echilibru” Ploiești – Serviciul de consiliere și sprijin pentru copil și familie, **mama copiilor a fost atenționată** cu privire la obligația de a sprijini menținerea relațiilor personale ale copilului cu celălalt părinte, conform art. 18 alin. (3) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, recomandându-se, totodată consilierea psihologică a minorilor și consilierea parentală pentru părinții acestora.

2) Cu privire la activitățile realizate de Administrația Serviciilor Sociale Comunitare Ploiești – Serviciul Protecția Copilului și Familiei, referitor la acest caz, reținem următoarele:

Întrucât răspunsurile primite în urma demersurilor scrise de la **Administrația Serviciilor Sociale Comunitare Ploiești – Serviciul Protecția Copilului și Familiei** nu au clarificat toate

aspectele în legătură cu problemele sesizate de domnul [REDACTED], **Avocatul Poporului a dispus efectuarea unei anchete** de către un expert de la Biroul teritorial Ploiești și un expert din cadrul instituției centrale Avocatul Poporului - domeniul apărarea, protecția și apărarea drepturilor copilului - Avocatul Copilului.

În data de 20 noiembrie 2018, a fost realizată ancheta la Administrația Serviciilor Sociale Comunitare Ploiești, iar din discuțiile ce au avut loc cu reprezentanții instituției au rezultat următoarele:

Cazul minorilor [REDACTED] și [REDACTED] este cunoscut autorității locale încă din anul 2016, ca urmare a numeroaselor sesizări depuse de tatăl minorilor atât la A.S.S.C. Ploiești, cât și la D.G.A.S.P.C. Prahova, prin care a învederat nemulțumirile sale cu privire la nerespectarea drepturilor sale de a avea legături personale cu minorii și referitor la nerespectarea sentinței judecătorești în acest sens de către mama copiilor.

La rândul său, mama minorilor a depus și aceasta sesizări cu privire relația copiilor cu tatăl lor, reclamând atitudinea necorespunzătoare a tatălui în relația cu copiii.

Reprezentanții A.S.S.C. Ploiesti au precizat că în cazul de față, au fost avut în vedere legislația specifică - *Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată*, precum și *procedura operațională P.O. SPCF 01* - anexă la Regulamentul de organizare și funcționare al A.S.S.C. Ploiești, în atenția acestora aflându-se în mod constant **interesul superior al copiilor.**

Potrivit atribuțiilor legale Serviciul Protecția Copilului și Familiei din cadrul A.S.S.C. Ploiești are competență în *efectuarea consilierii juridice și sociale*, privind responsabilizarea părinților referitor la drepturile și obligațiile părintești, restabilirea și menținerea legăturilor personale dintre copii și părinți, monitorizarea în cazul în care situația o impune (pentru o perioadă de maxim 6 luni) și întocmirea raportului de monitorizare la finalizarea perioadei, cu formularea de recomandări (raport ce poate fi prezentat instanței de judecată de către părți).

Referitor la ședințele de consiliere, a fost pus la dispoziția instituției Avocatul Poporului **un singur proces verbal în acest sens**, respectiv cel pentru data de 09.08.2017. Reprezentanții A.S.S.C. Ploiești au menționat însă că au avut loc mai multe ședințe de consiliere juridică și socială, însă nu au fost întocmite întotdeauna documente în acest sens.

Procesele-verbale de monitorizare a relațiilor dintre minori și tatăl acestora au fost întocmite la preluarea copiilor pentru următoarele date: 02.09.2017, 16.09.2017, 07.10.2017,

21.10.2017, 04.11.2017, 29.11.2017, 16.12.2017, 25.12.2017, 27.12.2017, 06.01.2018, 20.01.2018, 03.02.2018, 17.02.2018 și conțin **consemnări succinte**, în majoritatea consemnându-se doar că se respectă hotărârea judecătorească și copilul/copiii pleacă cu tatăl lor.

Referitor la modul în care a fost realizată monitorizarea acestui caz, reprezentanții A.S.S.C. Ploiești au precizat că aceasta s-a realizat conform legislației și procedurii operaționale existentă la nivelul instituției (P.O. 01 SPCF). Astfel, funcționarii A.S.S.C. Ploiești au asistat **numai la preluarea copilului** de către tată pentru programul de vizită stabilit de către instanță, nefiind posibilă asistarea la reîntoarcerea copiilor la adresa de domiciliu, deoarece de cele mai multe ori copiii doreau să revină la domiciliu mai devreme de ora stabilită, iar tatăl îi aducea la mamă conform dorinței lor. Mama confirma telefonic funcționarului A.S.S.C. responsabil de caz faptul că minorii au revenit la domiciliu.

Din analiza cadrului legal aplicabil, reținem că potrivit art. 18 alin. (6) din Legea 272/2004 „Monitorizarea permite reprezentanților serviciului public de asistență socială sau, după caz, persoanelor cu atribuții de asistență socială, să asiste la preluarea copilului de către părintele care nu locuiește cu acesta, precum și la înapoierea copilului de către părintele care nu locuiește cu acesta. Totodată, monitorizarea permite reprezentanților serviciului public de asistență socială sau, după caz, persoanele cu atribuții de asistență socială să asiste și în timpul găzduirii copilului de către părintele la care copilul nu locuiește în mod obișnuit, dacă instanța judecătorească a dispus monitorizarea printr-o sentință definitivă. (..)

În ceea ce privește realizarea monitorizării pe perioada orelor de vizită, reprezentanții A.S.S.C. Ploiești au susținut că potrivit procedurii operaționale P.O. 01 SPCF – 8.4.2 Derularea activităților, „reprezentanții Serviciului pentru Protecția Copilului și Familiei, pe perioada monitorizării asistă la preluarea copilului/copiilor de către părintele la care nu locuiește în mod statornic, iar vizitele efectuate la domiciliul copilului de către părintele care nu locuiește cu acesta, precum și la înapoierea copilului/copiilor de către părintele care nu locuiește cu acesta, asistă dacă există solicitare din partea unei dintre părți”.

În cazul de față vizitele nu s-au realizat la domiciliul minorilor, funcționarii A.S.S.C. au asistat doar la preluarea copiilor, nefiind solicitați să asiste la reîntoarcerea copiilor la adresa de domiciliu (ar fi trebuit să se cunoască ora de reîntoarcere, însă acest lucru nu era posibil întrucât copiii reveneau la domiciliu mai devreme de ora stabilită).

De asemenea, s-a precizat că reprezentanții A.S.S.C. pot asista și în timpul găzduirii minorului de către părintele la care copilul nu locuiește în mod obișnuit, **dacă** instanța judecătorească a dispus monitorizarea printr-o sentință definitivă, ceea ce nu există în cazul de față.

Referitor la interviuarea părinților, copilului sau altor persoane cu care relaționează, atât scris cât și verbal, s-a menționat că au avut loc discuții în acest sens, atât cu copiii, cât și cu bunica maternă, iar legislația nu stabilește ca interviuarea să fie realizată la momentul reîntoarcerii copiilor în familie (așa cum consideră petentul), *aceste interviuări putând fi efectuate pe toată durata consilierii/monitorizării.*

Raportul de monitorizare a relațiilor personale dintre domnul [REDACTAT] și minori, întocmit în data de **05.03.2018** menționează că acesta a fost întocmit ca urmare a diverselor sesizări formulate atât de ambii părinți, cu privire la respectarea programului de vizită stabilit de instanță prin sentința civilă nr. [REDACTAT] pronunțată de Judecătoria Ploiești, precum și cele referitoare la comportamentul părinților și copiilor, **perioada supusă monitorizării fiind cuprinsă între data de 02.09.2017 – 17.02.2018** (raport de monitorizare înregistrat sub nr. [REDACTAT]).

Pe baza concluziilor acestui raport au fost făcute **recomandări de consiliere** pentru tată, consiliere pentru mamă, consiliere pentru copii, precum și consiliere parentală a ambilor părinți

Totodată, în data de **05.03.2018** a fost întocmit planul de servicii valabil până la data de **01.04.2019** (aprobat prin Dispoziția nr. 2035/12 mai 2018 emisă de Primarul municipiului Ploiești) prin care s-a propus **inclusiunea părinților și a copiilor într-un program de consiliere psihologică realizat în cadrul D.G.A.S.P.C. Prahova – C.S.C. „Echilibru”.**

În ceea ce privește anchetele sociale realizate în cazul minorilor, deși au fost solicitate reprezentanților A.S.S.C. Ploiești documente, atât în timpul realizării anchetei, cât și ulterior (telefonice), a fost pus la dispoziție un singur document, respectiv **Raportul de evaluare inițială/anchetă socială, întocmit în data de 05.03.2018** - în care sunt inserate și aspecte privind situația socială a minorilor.

Documentul nu conține nicio referire cu privire la verificările efectuate la domiciliul minorilor sau la domiciliul bunicii materne (element esențial pentru ancheta socială), deși prin numeroasele sesizări adresate A.S.S.C. Ploiești și D.G.A.S.P.C. Prahova, petentul a reclamat și faptul că minorii locuiesc separat (unul la mama și unul la bunica maternă).

Este adevărat că în raportul de evaluare detaliată nr. 1246/13.04.2018 realizat de Serviciul de consiliere și sprijin pentru copil și familie din cadrul C.S.C. „Sf. Andrei” Ploiești – D.G.A.S.P.C. Prahova apar referiri la faptul că mama minorilor este ajutată în creșterea copiilor de bunica maternă, însă **o anchetă socială realizată de către reprezentanții A.S.S.C. Ploiești care să constate situația locativă a minorilor nu a fost pusă la dispoziția experților instituției Avocatul Poporului.**

Potrivit art. 6 lit. b) din Legea asistenței sociale nr. 292/2011, *ancheta socială este o metodă de investigație întemeiată pe diferite tehnici de culegere și de prelucrare a informației, în scopul analizei situației sociale și economice a persoanelor, familiilor, grupurilor sau comunităților;*

Din analiza Procedurii Operaționale Serviciul Protecția Copilului și Familiei (P.O. SPCF 01) - anexă la Regulamentul de organizare și funcționare al A.S.S.C. Ploiești, se observă că acesta **nu conține reglementări cu privire la modul de realizare a anchetelor sociale și nici referiri la aplicarea unei alte proceduri operaționale a instituției pentru realizarea anchetelor sociale în aceste cazuri** - deși activitatea acestui serviciu are ca obiective și atribuții acordarea de prestații și servicii pentru copii, iar ancheta socială este unul dintre cele mai utilizate instrumente.

Referitor la alienarea parentală ca formă a abuzului psihic în cazul celor doi minori, (invocată de petent), acesta este un **aspect ce nu poate fi stabilit de reprezentanții A.S.S.C. Ploiești din următoarele motive:**

În anul 2017, ***fenomenul alienării părintești a fost recunoscut ca formă de abuz psihologic sever asupra copilului, de către Colegiul Psihologilor din România.***

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 1 alin. (1) din Dispoziția nr. 2/2016 emisă de Colegiul Psihologilor din România, ***“alienarea părintească constă în activitatea de denigrare sistematică a unui părinte de către celălalt părinte, cu intenția înstrăinării copilului față de acesta”.***

La acest moment, ***legislația din țara noastră nu sancționează în mod direct persoanele care se fac vinovate de această formă de abuz,*** deoarece este dificil de stabilit și dovedit.

Dacă în cursul judecării unui proces de stabilire a măsurilor privitoare la relațiile specifice părinte-copil, judecătorul constată sau are suspiciuni cu privire la exercitarea unor practici de alienare parentală, poate stabili pe parcursul soluționării cauzei, din proprie inițiativă

sau la cererea părții interesate, efectuarea unei expertize psihologice și luarea unor măsuri urgente.

Alienarea parentală poate fi dovedită prin intermediul unor analize sau evaluări realizate de către specialiști în psihologie ca urmare a întâlnirilor cu copilul.

Alienarea parentală se stabilește prin rapoartele de expertiză psihologică dispuse în cadrul procesului, instanța având competența de a stabili măsurile necesare pentru ca minorul să poată păstra legăturile afective cu părintele alienat.

Rezultă așadar, că în privința constatării și sancționării alienării părintești, potrivit cadrului legal existent la acest moment, numai instanța de judecată are competența a constata, pe bază de probe (expertiză de specialitate) dacă alienarea există sau nu și, tot instanța are competența de a dispune măsuri de natură să permită realizarea legăturilor firești dintre copil și părintele care invocă alienarea.

Față de această situație, în vederea identificării unor soluții pentru acest caz, potrivit procedurii operaționale - P.O. SPCF 01 existentă la nivelul A.S.S.C. Ploiești, privind protecția și promovarea drepturilor copilului Secțiunea 8.4.2. *Derularea activităților* - în data de **12 noiembrie 2018** a avut loc o **ședință de lucru a comisiei multidisciplinare la care au participat reprezentanți ai A.S.S.C. Ploiești și D.G.A.S.P.C. Prahova.**

La această ședință au fost invitați ambii părinți, însă doar mama s-a prezentat și i s-a adus la cunoștință că în cazul în care nu se respectă programul de legături personale a copiilor cu tatăl lor, tatăl are posibilitatea de a folosi alte căi pentru realizarea drepturilor sale, respectiv punerea în executare a sentinței civile de către un executor judecătoresc, iar în situația opunerii minorilor se va putea solicita instanței de judecată includerea într-un program de consiliere al acestora, conform art. 910-913 Cod procedură civilă.

S-a precizat totodată, că **la această întâlnire mama a manifestat o atitudine total diferită**, fiind foarte relaxată și binevoitoare, depunând chiar și o declarație scrisă prin care a **descriș faptul că în prezent, relația copiilor cu tatăl lor este una bună**, atât dânsa cât și copiii fiind încantați de modul în care își petrece timpul cu ei.

La momentul efectuării anchetei de către reprezentanții instituției Avocatul Poporului petentul nu fusese informat cu privire la rezultatele întâlnirii din data de 12 noiembrie 2018.

În urma discuțiilor dintre reprezentanții instituției Avocatul Poporului și reprezentanții A.S.S.C. Ploiești, petentul a fost informat cu privire la rezultatul

dezbaterilor care au avut loc la întâlnirea din data de 12 noiembrie 2018, prin adresa nr. 17409/28.11.2018.

A.S.S.C. Ploiești a transmis petentului o invitație pentru data de 10.12.2018 (adresa nr. 16465 din 26.11.2018), în scopul clarificării sesizării sale înregistrată sub nr. 16465/09.11.2018, avându-se în vedere poziția cooperantă exprimată de doamna [REDACTAT] cu privire la relațiile personale actuale dintre tată și copii.

În data de 29.11.2018, domnul [REDACTAT] a depus la A.S.S.C. Ploiești o nouă sesizare înregistrată sub nr. 17485/29.11.2018 din care reiese că *nu dorește să dea curs invitației pentru data de 10.12.2018*, în conținutul sesizării precizând că *dorește să primească informații scrise* cu privire la rezultatul întâlnirii din data de 12 noiembrie 2018 și solicită să fie informat cu privire la soluțiile identificate de specialiști în cazul copiilor săi.

Petentul a susținut în această nouă sesizare și faptul că cei doi copii nu locuiesc împreună, așa cum ar fi normal și cum s-a avut în vedere de către instanță la momentul stabilirii domiciliului acestora la mamă.

Totodată a precizat că *nu i s-au adus la cunoștință concluziile anchetei sociale/anchetelor sociale realizate cu privire la situația copiilor săi și nu i s-a comunicat care este situația locativă reală a acestora*.

Referitor la măsurile ce urmează a fi dispuse în continuare, A.S.S.C. Ploiești a precizat că acest caz se află în curs de analiză și, în funcție și de atitudinea părților, se va stabili dacă sunt în continuare necesare măsuri de consiliere/monitorizare.

Ulterior realizării anchetei de la sediul A.S.S.C. Ploiești, petentul a fost invitat la sediul Biroului teritorial Ploiești, pentru a se afla punctul de vedere al acestuia cu privire la starea actuală a relațiilor pe care le are cu cei doi minori.

Domnul [REDACTAT] s-a prezentat în data de 29 noiembrie 2018, iar în cadrul discuțiilor a confirmat că *în prezent poate avea relații personale cu aceștia, copiii au fost luați în vizită conform programului stabilit de instanță, nu a mai întâmpinat opoziție din partea fostei soții, iar relațiile cu aceștia au loc în mod corespunzător*. Consideră însă că situația actuală este una temporară, iar în viitor va întâmpina aceleași probleme în relații cu cei doi minori.

Deși a confirmat că a primit din partea A.S.S.C. Ploiești adresa nr. 16991/26.11.2018, petentul a precizat că *nu se va prezenta la sediul A.S.S.C. Ploiești în data de 10.12.2018*,

deoarece nu dorește să mai colaboreze cu funcționarii A.S.S.C. Ploiești și D.G.A.S.P.C. Prahova, fiindu-i teamă de aceștia întrucât a fost „considerat ostil”.

Cu toate acestea, domnul [REDACTAT] a insistat în a evidenția modul defectuos de lucru al funcționarilor din cadrul Serviciului Protecția Copilului și Familiei al A.S.S.C. Ploiești, precum și consemnările extrem de succinte în documentele întocmite cu privire la situația celor doi minori, aspecte care l-au defavorizat în cadrul proceselor care au fost pe rolul instanțelor (și care în prezent sunt finalizate) și a precizat că a depus la A.S.S.C. Ploiești o nouă sesizare, înregistrată sub nr. 17485/29.11.2018.

S-a solicitat petentului să precizeze în scris cele relatate verbal, însă acesta a refuzat.

Reprezentantul domeniului pentru apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului – Avocatul Copilului (consilier-psiholog), care a participat la efectuarea anchetei la Administrația Serviciilor Sociale Comunitare Ploiești a concluzionat următoarele:

Sub aspect psihologic, îmbunătățirea relațiilor dintre părinți și copii se poate realiza prin efortul persoanelor adulte de a se centra pe nevoile copiilor și a participa de ședințele de consiliere psihologică pentru a identifica modalități eficiente de raportare la aceștia **în contextul traumei de separare/abandon** specifice separării părinților prin divorț (precum și a implicațiilor ce decurg din acest fapt). Procesul de restabilire a relațiilor poate fi de lungă durată, incomod și anevoios, întrucât pe parcursul acestuia adulții se pot confrunta cu propriile angoase, neputințe, orgolii și frustrări. Acest proces nu se poate realiza fără efortul persoanelor adulte de a participa activ la acest demers și de a manifesta flexibilitate și deschidere spre nou, precum și receptivitate față de recomandările specialiștilor.

Având în vedere cele rezultate în urma tuturor verificărilor efectuate la Administrația Serviciilor Sociale Comunitare Ploiești și din documentele puse la dispoziție de către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Prahova, se pot concluziona următoarele:

- la nivelul D.G.A.S.P.C. Prahova au fost efectuate procedurile de includere în programul de consiliere psihologică, în conformitate cu prevederile **Ordinului nr. 289/2006 pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind centrul de consiliere și sprijin pentru părinți și copii și a ghidului metodologic de implementare a acestor standard, însă, planul de**

servicii nu a putut fi implementat întrucât la ședințele de consiliere psihologică nu au participat toate persoanele implicate (mama și minorul [REDACTED], au declarat că refuză să participe la aceste ședințe).

- petentul a susținut că nu cunoaște conținutul anchetelor sociale întocmite de funcționarii A.S.S.C. Ploiești cu privire la situația locativă a copiilor săi, precum și faptul că cei doi copii locuiesc și în prezent separat (unul la mama și unul la bunica maternă).

- documentele (notele) întocmite cu privire la monitorizarea relațiilor dintre domnul [REDACTED] și cei doi minori sunt succinte, neavându-se în vedere indicatorii prevăzuți de Ordinul nr. 288/2006 pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului, care detaliază și alte aspecte ce ar fi trebuit avute în vedere (ex. - atitudinile celor prezenți, discuții, alte detalii).

- deși reprezentanții A.S.S.C. Ploiești au menționat că petentul a fost informat cu privire la etapele procedurilor aplicabile în acest caz, nu a fost prezentat niciun document în acest sens, iar din discuțiile cu petentul a reieșit că nu era informat cu privire la toate etapele procedurilor din planul de servicii și durata acestora. Acesta este unul din motivele pentru care petentul consideră că s-a tergiversat dispunerea unor măsuri concrete pentru realizarea legăturilor personale dintre tată și minori.

Dispozițiile legale (art. 39 alin. (2) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului) prevăd că *“Orice separare a copilului de părinții săi, precum și orice limitare a exercițiului drepturilor părintești trebuie să fie precedate de acordarea sistematică a serviciilor și prestațiilor prevăzute de lege, cu accent deosebit pe informarea corespunzătoare a părinților, consilierea acestora, terapie sau mediere, acordate în baza unui plan de servicii”*.

- petentul refuză în prezent să mai colaboreze cu funcționarii A.S.S.C. Ploiești și cu cei ai D.G.A.S.P.C. Prahova, însă depune în mod repetat sesizări privind nemulțumirile sale față de modul în care aceștia au întocmit documentele referitoare la situația copiilor săi.

- la acest moment planul de servicii întocmit pentru perioada 01.04.2018 – 01.04.2019 care prevede servicii de consiliere (socială, juridică, psihologică) **nu mai poate fi implementat**, întrucât există refuzul tatălui de a colabora cu funcționarii A.S.S.C. Ploiești și D.G.A.S.P.C. Prahova, iar în ceea ce privește consilierea psihologică aceasta nu se poate realiza fără participarea tuturor membrilor familiei (tată, mama și cei doi copii).

Deși planul de servicii este valabil, cazul nefiind închis, la acest moment nu există o decizie cu privire la măsurile aplicabile până la finalizarea perioadei stabilite în acest plan.

- în cadrul discuțiilor ce au avut loc la sediul Biroului Teritorial Ploiești în data de 29 noiembrie 2018 petentul a confirmat că relațiile cu cei doi copii au fost reluate și în prezent se desfășoară corespunzător.

- Procedura Operațională Serviciul Protecția Copilului și Familiei (P.O. SPCF 01) - anexă la Regulamentul de organizare și funcționare al A.S.S.C. Ploiești, în vigoare la acest moment, **nu reglementează modul de informare a beneficiarilor** cu privire la procedurile și etapele de realizare a serviciilor acordate beneficiarilor, iar în urma verificărilor s-a constatat că petentul nu era informat în acest sens;

- Procedura Operațională Serviciul Protecția Copilului și Familiei (P.O. SPCF 01) - anexă la Regulamentul de organizare și funcționare al A.S.S.C. Ploiești, în vigoare la acest moment, **nu conține reglementări cu privire la efectuarea anchetelor sociale** și nici referiri la aplicarea unei alte proceduri speciale existente la nivelul A.S.S.C. Ploiești.

- petentul nu a apelat la un executor judecătoresc pentru punerea în executare a hotărârii judecătorești privind respectarea programului de vizită, solicitând serviciilor privind protecția copilului din cadrul A.S.S.C. Ploiești și D.G.A.S.C.P. Prahova să intervină considerând că cei doi minori se află în situație de risc (alienare parentală).

- reprezentanții celor două instituții (A.S.S.C. Ploiești și D.G.A.S.P.C. Prahova) au susținut că nu pot obliga pe cei doi minori și pe mama acestora să participe la ședințele de consiliere, neexistând o modalitate de constrângere pe care aceste instituții să o poate aplica. Totuși, în vederea realizării acestui obiectiv, funcționarii celor două instituții au formulat **recomandări scrise** ambilor părinți, au oferit activități de mediere, consiliere juridică, socială și psihologică, în măsura în care acest lucru a fost posibil prin participarea persoanelor din familia

██████████.

- petentul poate apela la proceduri judiciare de constatare a stării de alienare părintească sau de executare silită a hotărârilor judecătorești obținute în instanță cu privire la stabilirea programului de vizită și nerespectarea acestui program de către mama, modalități în care poate beneficia de forța coercitivă a statului prin sancțiunile prevăzute pentru astfel de situații.

Față de aspectele constatate, putem concluziona că în activitățile realizate de Administrația Serviciilor Sociale Comunitare Ploiești din domeniul protecției copilului și familiei, nu sunt respectate :

- prevederile **art. 39 alin. (2) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului**, privind informarea beneficiarilor cu privire la procedurile aplicabile și etapele acestora.

- prevederile **Ordinului nr. 288/2006** pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului - emis de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, referitoare la realizarea activităților de monitorizare și întocmirea documentelor aferente, în special în ceea ce privește monitorizarea relațiilor dintre copii și părinți la preluarea sau înapoierea copiilor în cadrul programului de vizită la părintele la care copiii nu au stabilit domiciliul.

- prevederile **art. 49 din Constituția României**, privind protecția și promovarea drepturilor copiilor, **dispozițiile Legii nr. 272/2004** privind protecția și promovarea drepturilor copilului și **ale Ordinului nr. 288/2006** pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului, emis de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, respectiv nu sunt stabilite măsuri clare pentru cazul celor doi minori, până la finalizarea perioadei prevăzute în planul de servicii (monitorizare, anchete sociale periodice, verificări, etc.) sau închiderea cazului (dacă se apreciază în acest sens de către specialiști).

Având în vedere deficiențele constatate la nivelul Administrației Serviciilor Sociale Comunitare Ploiești, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 14 lit. (b), art. 24 alin. (1) și (2) și art. 26 alin. (2) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, republicată;

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului, respectiv apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice și pentru a pune în valoare colaborarea dintre Avocatul Poporului, în calitatea sa de mediator și conducerea Administrației Serviciilor Sociale Comunitare Ploiești emite prezenta:

RECOMANDARE

1. Directorul General al Administrației Sociale Comunitare Ploiești, în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare, va dispune luarea cu celeritate a măsurilor legale, pentru:

a) - **reevaluarea situației celor doi minori** ([REDACTED] și [REDACTED]), **efectuarea unei anchete sociale cu privire la situația locativă a celor doi minori**, pentru a se stabili dacă în prezent cei doi copii locuiesc sau nu la domiciliul stabilit prin hotărârea judecătorească și **stabilirea măsurilor care se impun cu privire la situația acestor copii, pentru perioada rămasă până la finele perioadei stabilite prin planul de servicii (01.04.2019)**, cu respectarea procedurilor specifice și informarea părinților celor doi minori cu privire la acestea, prin adrese scrise.

b) - **revizuirea și completarea Procedurii Operaționale Serviciul Protecția Copilului și Familie (P.O. SPCF 01) existentă la nivelul A.S.S.C. Ploiești, în sensul includerii unor reglementări privind:**

- *informarea beneficiarilor* cu privire la procedurile aplicabile și etapele acestora, potrivit art. 39 alin. (2) din Legea nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului;

- *realizarea corespunzătoare a activităților de monitorizare și întocmirea documentelor aferente*, în special în ceea ce privește monitorizarea relațiilor dintre copii și părinți la preluarea sau înapoierea copiilor în cadrul programului de vizită la părintele la care copii nu au stabilit domiciliul, conform prevederilor Ordinului nr. 288/2006 pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului - emis de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului (standardul 7 și standardul 8 din ordinul menționat);

c) - **revizuirea și completarea Procedurii Operaționale Serviciul Protecția Copilului și Familie (P.O. SPCF 01) existentă la nivelul A.S.S.C. Ploiești în sensul includerii unor reglementări privind efectuarea anchetelor sociale** de către reprezentantul A.S.S.C. Ploiești (asistentul social, responsabilul de caz, etc.), urmată de **difuzarea și prelucrarea** acesteia cu personalul angajat al instituției în vederea cunoașterii și respectării acestei proceduri de lucru.

2. Directorul Administrației Serviciilor Sociale Comunitare Ploiești, va informa instituția Avocatul Poporului, în termen de 30 de zile, cu privire la măsurile dispuse și realizarea acestora.

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

București, 18 februarie 2019